
HÄRJEDALEN OCH NORRA DALARNA 6–12 JUNI 2021

Fågelresa i lugnt tempo

Lappsparven är fjällhedens egen sparv. Foto: Göran Pettersson

Norra Dalarna och Härjedalen är det sydligaste man kan göra bekansnader med flera av fjällvärldens fåglar. De stora skogarna är rika på hackspettar och skogshöns som tjäder, orre och järpe, från myrarna hörs tranors trumpetanden och det är enkelt att ta sig upp på kalfjället vid Flatruet och möta den öppna fjällhedens fåglar. Vid Insjön guidas vi av entusiastiske Staffan Müller, specialist på Dalarnas fågelliv och mannen bakom flera av naturreservaten där. Vi låter oss imponeras av Njupeskärs dånande fall i Fulufjällets nationalpark. Härifrån är det inte långt till Nipfjället och dess alpina fågelfauna med bland andra ringtrast och fjällripa. Vi ägnar tre hela dagar åt Funäsdalens omgivning, dels i fjällbjörkskog, men också på kalfjället. Vi hinner även med ett besök vid det fågelrika Storsjö fågelskyddsområde.

Hur kommer resan gå till?

Det här är en fågelresa i lugnt tempo. Vi gör en rundresa, men de flesta nätter bor vi på samma logi (nära Funäsdalen). Vi gör inte några långpromenader på fjället, men ett par kilometers vandring blir det vid ett par tillfällen. Terrängen är då i huvudsak flack. När vi besöker en lokal för ringtrast nära Flatruet får vi streta på i en uppforsbacke några hundra meter. Under resan får vi gott om tid att hinna njuta av de sköna omgivningarna.

Vi reser runt i minibussar som körs av reseledaren och, vid större grupp, en assisterande reseledare. De flesta morgnar äter vi frukost på vårt boende och sedan åker vi ut till dagens tänkta exkursionsmål. Vädret styr oss i vilken ordning vi besöker våra inplanerade exkursionsmål. De flesta dagarna har vi med oss picknick-lunch, men någon dag blir det också lunch på restaurang. När det passar tar vi en eftermiddagsfika på kaffestuga.

Fåglar är vårt huvudfokus men vi kommer också att artbestämma några tidigt flygande fjällfjärilar och även titta på lite tidigt blommande fjällväxter.

Fågelaktiviteten i fjällvärlden är i gång nästan dygnet runt inför häckningssäsongen så har vi haft en sen kväll måste vi inte gå upp tidigt morgonen därpå.

Vad vi ser - fåglar

Följande arter ska vi spana extra noga efter: tjäder, orre, fjällripa, dalripa, bergand, sjöorre, svarthakedopping, fjällpipare, småspov, mosnäppa, kärrensäppa, dubbelbeckasin, smalnäbbad simsnäppa, dvärgmå, fjällabb, smålom, kungsörn, fjällvråk, slaguggla, jorduggla, tretåig hackspett, gråspett, stenfalk, lavskrika, ringtrast, dubbeltrast, blåhake, strömstare, försärla, bergfink, rosenfink, större och mindre korsnäbb samt lappspurv. Sedan brukar det höra till att någon överraskning dyker upp. Vad det blir? Det får vi se!

Vad vi ser - mer än fåglar

Bland däggdjuren som vi hoppas träffa på finns skogshare, fjällämmel samt älg och ren. Vi får uppleva härligt fjälllandskap med vyer över Helagsmassivet (Sveriges högsta fjälltopp söder om Polcirkeln, 1 796 m ö h) och Mittåkläppens flata hedtopp.

Lite om fotograferande

Möjligheten att fotografer det vi ser på denna resa är begränsade. På Flatruet har vi bäst möjligheter till fotografering av fåglar. Landskapet finns alltid till hands för den fotointresserade.

Om du vill satsa mer ambitiöst på fotografering bör du vara beredd på att avsätta särskild tid för det och gå på egen hand en del (även om det innebär att man inte ser riktigt lika mycket fågel). Om du går på egen hand en liten bit från gruppen måste du vara mycket uppmärksam på samlingstider och var resten av gruppen rör sig så du inte försenar avfärd eller skrämmer fåglar som resten av gruppen smyger på. Det är särskilt viktigt att reseledaren informeras om ditt intresse för fotografering i förväg och att ditt fotograferande inte försenar gruppen

Dag-för-dagprogram

Ändringar på g a väder och fågeltillgång kan ske, då vi alltid försöker optimera upplevelsorna på resan.

6 juni. Resan startar på Leksand C under tidig eftermiddag. Vi exkurerar i Insjöns omgivning med Staffan Müller, specialist på Dalarnas fåglar och besöker Sätergläntan och Hundhagen, fina gråspettmarker. Efter middagen beger vi oss ut i slaguggle- och lappugglemarker. Eventuellt finns det någon slagugglehäckning där vi kan vara med om ringmärkning av ungarna. Natt i Insjön.

7 juni. Under förmiddagen besöker vi Insjöns omgivning med Staffan Müller. Det blir barrskog i marker för lavskrikan, tretåig hackspett och järpe. Längs vägen till en fäbod för vår medhavda frukost spanar vi efter tjäder och orre. Vid fäboden har vi också chans att se gråspett och göktyta. Därefter transport till Fulufjällets nationalpark (ca 3h). Lunch längs vägen. Besök vid Njupeskärs vattenfall. Natt i Idre.

8 juni. Under förmiddagen besöker vi Nipfjället där vi går en enklare promenad och tittar efter fjällhedsfåglar som fjällpipare och fjällripa. Efter lunch transport till Funäsdalen. Natt nära Funäsdalen.

9–11 juni. Dagarna i området kring Funäsdalen genomförs utifrån det dagsaktuella vädret. Vi besöker kalfjället Flatruet vid flera tillfällen. Här åker vi på Sveriges högst belägna landsväg, 975 m ö h. Fjällheden på Flatruet är storslagen och sikten milsvidd. Under våra promenader på den öppna fjällheden tittar vi efter typiska fjällhedsfåglar som lappspurv, bergand och den vackra fjällpiparen. Ängspioplärka är en karaktärsart och deras zippande kontaktläte kommer att följa oss under promenaderna. Även ljunpiparens ängsliga ton hörs över hedarna och har vi tur ser vi fjällabb. Kärrsnäppans, gröbenans och större strandpiparens spelläten hörs från ovan.

Vi kommer att köra över Flatruet och besöka en fjällsluttning där vi tittar efter fjällvärldens specialtrast – ringtrasten. Längre österut ligger Storsjö fågelskyddsområde. Här är fint för bl a svarthakedopping och dvärgmås. Det blir även korta stopp då och då för att spana över de strida vattendragen efter strömstare och forsärla. Kanske jagar en jorduggla över ängarna. Vi besöker också ett skogsområde där vi letar efter den nyfikna lavskrikan. Vi har goda chanser att höra blåhakens smäktande sång och rödvingetrastarna och bergfinkarna sjunger flitigt under hela vistelsen här uppe. En kväll blir sen då vi besöker en spelplats för dubbelbeckasin. Nätterna nära Funäsdalen

12 juni. Vi kör tillbaka till Leksand (ca 32 mil) där resan avslutas på Leksand C under eftermiddagen.

Pris 17 900 kr

Vi eftersträvar att alltid hålla priser och ankomst/avresetider. AviFauna förbehåller sig emellertid rätten att, p g a bränslekostnader, skatter och offentliga avgifter eller valutakurser, höja resans pris med 8% till då slutbetalning skall föreläggas.

Följande ingår i priset:

- helpension med alkoholfri dryck
- alla transporter mellan start- och slutpunkt på resan
- två halvdagars guidning med Staffan Müller vid Insjön
- reseledning från AviFauna
- klimatkompensation
- artlista före resan
- reserapport efter resan
- inträden för det som ingår i programmet

Följande ingår inte i priset:

- anslutningsresa till och från mötesplatsen
- personliga utgifter såsom klädtvätt, telefon och alkoholhaltiga drycker
- matsättning eller andra utgifter om deltagaren väljer att inte delta i gruppens program
- utgifter orsakade av förseningar till anslutningspunkten
- reseförsäkring (obligatorisk att ha) och/eller avbeställningsskydd

Samlingstid och plats där resan börjar: resan startar på Leksands C efter lunch 6 juni.

Ankomsttid och plats där resan slutar: resan avslutas på Leksands C under eftermiddagen 12:e juni. Exakta tider meddelas närmre avresa.

Viktigt om anslutningsbiljetter!

Vi kan tyvärr inte förmedla tågbiljetter för närvarande.

När du köper anslutningsbiljett: Boka inte din resa före du fått besked om tider från AviFauna först. Om du bokar biljett själv utan klartecken från AviFauna kan vi inte ersätta dina kostnader ifall vi måste ställa in resan.

Resans upplägg i stort

Mat. Frukost äts på vårt boende. Lunch intar vi oftast ute i fält med våra lunchpaket som vi förberett själva på vid frukost på vårt boende. Huvudmålet äts på hotellets restaurang, som regel på kvällen efter avslutad skådning. Alkoholfri dryck ingår och middagen utgörs av två rätter eller buffé. Artgenomgång, då vi sammanfattar vad vi sett under dagen, hålls i samband med huvudmålet. Då går vi också igenom morgondagens aktiviteter och vilka fåglar det finns anledning att vara speciellt uppmärksam på.

Logistandard. Vi bor på turisthotell av medelklass. Alla rum har eget badrum.

Transporter. Vi färdas i minibuss som körs av reseledaren. Är vi en grupp med flera än 7 deltagare har vi två fordon, där det andra fordonet körs av en assisterande reseledare från AviFauna. Vägarna är överlag mycket bra. Dock, när vi kör från Nipfjället till Tännäs (Funäsdalen) är vägen av mera varierad kvalitet.

Utrustning att ta med. Reseledaren har en tubkikare med men det rekommenderas att ta med egen om du vill kunna avnjuta fåglar och däggdjur i lugn och ro. Handkikare är naturligtvis ett måste för alla, det finns möjlighet att låna men måste anmälas vid anmälan. Ytterligare några saker som kan vara bra att ha med: ficklampa, smärre ryggsäck eller fältväska, myggstift, öronproppar, nackkudde, solglasögon, solhatt, handsprit, munskydd vid förkylning, solskyddsmedel och annat för eget behov.

Klädsel. Vädret en vecka in i juni är i allmänhet soligt och skönt men kan vara opålitligt. Räkna med att det kan vara svala dagar, även om solen skiner. På kalfjället kan vinden friska i ordentligt.

Du bör vara garderad mot regn, så tag med regnställ (även bra som vindskyddsplagg) och paraply. I fjällvärlden är det alltid risk för regn så man får givetvis anpassa skodon efter detta. Ett par grova stövlar eller höga kängor är bra när vi gör våra fjällpromenader. Gypadojor duger inte här. Det är viktigt att du packar med varm tröja, jacka, handskar och mössa, det kan komma snö och kyla.

Besök gärna vår samarbetspartner Pinewood på www.pinewood.eu för lämpliga kläder.

Fågelbok. Den fälthandbok som rekommenderas är Fågelguiden av Lars Svensson m.fl. Denna finns också som behändig app för iPhone och android. Lars Jonssons Fåglar i Europa, Nordafrika och Mellanöstern kan man också komplettera med. Ring gärna och fråga BirdLife Sveriges egen butik Naturbokhandeln om senaste tipsen. Förutom att de har ett enastående utbud och kunniga försäljare gynnar du fågelskyddet för varje inköp du gör där. Tel 0485-444 40, www.naturbokhandeln.se.

Artlista i samarbete med iGoTerra. AviFauna har ingått ett långsiktigt samarbete med iGoTerra som ett led i vårt arbete för att underlätta resedeltagarnas notering av arter under resan.

iGoTerra är en website med tillhörande mobilappar som hjälper dig att hålla ordning på alla dina observationer, listor och foton över alla levande arter i alla världens länder. Om du som resedeltagare redan är standard- eller premiummedlem i iGoTerra kan du dra nytta av att personlig information, som vilka arter du sett tidigare, inkluderas i krysslistorna, samt att du enkelt kan kopiera resans observationer till ditt eget konto på iGoTerra när resan är klar. Maila gp@avifauna.se och be oss att lägga in dig för resan. Besök gärna iGoTerras hemsida www.igoterra.com och läs mer om deras listfunktion och deras appar. Artlistorna innehåller mer information än bara arterna: till exempel sidreferenser till den rekommenderade fälthandboken och artens IUCN-klassade hotstatus. Krysslistor såväl som reserapporter följer alltid aktuell systematik avseende arter och raser samt engelska och vetenskapliga namn och de svenska namn som framtagits BirdLife Sveriges Taxonomikommitté. Den systematik som används är IOC's världslista som uppdateras två gånger per år

Du kommer få en dag-till-dagkrysslista över de fåglar vi kan förvänta oss se under resan någon månad före avresa. Det kan vara klokt att förbereda sig genom att läsa på artkännetecknen i förväg. Ett trevligt sätt att träna sig på fåglar och djur som vi kan se på resan är att använda sig av bildspelet i fotogalleriet på iGoTerra, där många arter finns avfotograferade. Krysslistan använder vi på kvällsgenomgångarna när vi bokför vad vi sett under dagen, så ta med den på resan. Men givetvis kommer vi också att gemensamt diskutera fältbestämning och artkaraktärer på platsen allt eftersom vi skådar oss igenom landets avifauna.

Kom ihåg att ta med din dag-till-dagkrysslista på resan.

Det finstilta - glöm inte att läsa det!

Det som beskrivs i reseinformationen och programmet är ett preliminärt upplägg. Ändringar i det kan ske beroende på väder, lokala förekomster av djur eller andra faktorer som reseledaren på resan bedömer som viktiga för att få ett maximalt utbyte av resan. Det kan t ex också handla om att byta ut en restauranglunch mot picknicklunch eller byte av hotell (av minst likvärdig standard).

Vilda djur. De arter som anges i programmet skall ses som en realistisk indikation på vad som kan ses på resan och inte en garanti för vad som ses.

Strapatser och tempo. Denna resa sker i lugnt tempo med någon tidig morgon för (frivillig) fågelskådning före frukost.

Bagage. Tänk på att bagageutrymmet i våra fordon kan vara begränsat, packa gärna i mjuka skoft bags med storleken anpassad till innehållet om du åker på en resa där vi transporterar oss mellan olika hotell.

Reseförsäkring. Observera att du är skyldig att ha en reseförsäkring. Kontrollera att du verkligen får fullgott reseskydd, samt vidaretransport om du skulle missa din anslutning på resan. Om du har reseförsäkring på ditt kreditkort som du betalar med, kontrollera noga vad som ingår. Om du har en diagnosticerad sjukdom kan det innebära begränsningar för vad din reseförsäkring täcker. Kontrollera detta med ditt försäkringsbolag. Som ett alternativ till att teckna reseförsäkring via hemförsäkringen kan man också köpa separata reseförsäkringar, sök på nätet efter företag som erbjuder det.

Hälsa och vaccination. Det kan vara god idé att medföra lite egna sjukvårdsartiklar eller en enklare första-hjälpensväska. Kom också ihåg att packa med handsprit. Ta med små förpackningar så att ni kan ha dem i jackfickan. Cerat för torra läppar kan också vara klokt att packa med.

Allergier. Om du har någon allergi och vi skall kunna möta dina behov behöver du anmäla detta när du fyller i anmälningsblanketten. Har du inte gjort det? Gör det omgående här <https://avifauna.se/anmalningsblankett/>

Guidning. På våra resor försöker vi alltid att ge så mycket guidning och hjälp kring fågelliv och annat som du kan behöva. Tänk på att du alltid kan fråga om det är något just du tycker är oklart eller vill diskutera närmare under resans gång! Det kan ske i grupp eller mellan fyra ögon med reseledaren. Du är också välkommen att ta kontakt med reseledaren före avresan och diskutera dina behov.

Anmälningsblanketten. Det är mycket viktigt att ditt namn är stavat exakt som i ditt pass på [anmälningsblanketten](#). Anmälningsblanketten fylls i på hemsidan så snart du bokat resan. AviFauna kan inte boka hotell för dig så länge vi inte har tillgång till uppgifterna på anmälningsblanketten. Vi kan inte heller garantera hänsyn till allergier och kost om det inte finns med där.

Slutbetalning skall vara AviFauna (bg. 5019-0453) tillhanda senast 61 dagar före avresa. Du kommer att få en påminnelse per e-post.

Om AviFauna Naturresor

AviFauna Naturresor har funnits sedan 1985 och har erbjudit tusentals naturintresserade att resa till intressanta resmål. Vi skiljer oss från andra naturresebyråer på flera sätt. En del av vårt överskott går till fågelskydd, du kan läsa mer om det i våra nyhetsbrev och sociala medier. Vi reser alltid i små grupper där alla deltagare blir sedda och vi lägger stor vikt vid kunniga, sociala och pedagogiska reseledare. Vi är medlemmar av Svenska Arrangörs- och Resebyråföreningen och följer deras rekommendationer fullt ut. Vi har ställt bankgaranti för vår verksamhet hos Kammarkollegiet, vilket innebär att ingen av våra resenärer blir strandade om något skulle gå fel. Dessutom är vi och vår personal försäkrade med en professionell resebyråförsäkring. Vår personal är också utbildad i Hjärt- och Lungräddning. Vi lägger stor vikt vid att våra samarbetspartners arbetar så ekologiskt som möjligt och följer lagstiftningen i de länder de opererar. Dessutom ser vi till att ha tillstånd i de naturreservat och nationalparker vi besöker.

Klimatkompensation

Från 2021 klimatkompenserar vi din resa. Vi arbetar med isländska Votlendi. Anledningen till att vi valt dem är att de arbetar med våtmarker på Island som tar upp koldioxid och samtidigt gynnar de viktigaste vadarpopulationerna i Europa utanför Ryssland. De har samarbete med brittiska fågelskyddsorganisationen RSPB och arbetar dessutom i nära samarbete med markägare som också gynnas av att återställa våtmarker som tidigare dikats, t ex genom ekoturism. Den isländske presidenten är beskyddare av projektet. Du kan läsa mer om projektet här (på engelska). <https://www.votlendi.is/carbon-offset>.